

ការអែកពិនិត្យសុខភាពទារកទើបកើត: ការធ្វើតេស្តពិនិត្យមើលដើម្បីការពារកូនអ្នក Newborn Screening: Tests to protect your baby

អត្ថបទខាងក្រោមនេះផលិតចុងក្រុងដោយក្រសួងសុខាភិបាលរដ្ឋញូវសាយវែលស៍។

សូមរក្សាទុកព័ត៌មាននេះរហូតទាល់តែកូនអ្នកមានអាយុ៣ខែ ក្រែងលោកលោកអ្នកត្រូវការមើលព័ត៌មាននេះ ម្តងទៀត

ការពិនិត្យតាមដានរកបញ្ហាដែលកម្រកើតមាន

ទារកទើបកើតត្រូវធ្លាក់កាត់ការធ្វើតេស្តពិនិត្យសុខភាពដ៏សំខាន់នេះ មុននឹងចេញទៅផ្ទះពីមន្ទីរពេទ្យ ក្រោយពេលប្រសូត្រូវបានរង់ចាំពី៤៨ ទៅ៧២ម៉ោង។ ការធ្វើតេស្តនេះ គឺជាផ្នែកមួយនៃការពិនិត្យថែទាំសុខភាពជាប្រចាំសំរាប់កូនអ្នក។

បញ្ហាដ៏កម្រជាង៣០ប្រភេទ ឥឡូវនេះអាចត្រូវគេតាមដានរកឃើញ ដោយការធ្វើតេស្តអែកពិនិត្យទារកទើបកើត។ បុគ្គលិកនឹងធ្វើការពិភាក្សាអំពីលទ្ធផលនៃការធ្វើតេស្តនេះ ជាមួយលោកអ្នក ហើយពន្យល់ប្រាប់អំពីមូលហេតុដែលបង្ហាញថា ការអែកពិនិត្យសុខភាពនេះ មានសារសំខាន់ដល់សុខភាពកូនលោកអ្នក។ បុគ្គលិកត្រូវតែសុំការយល់ព្រមជាពាក្យពេចន៍ ពីលោកអ្នកជាមុនសិន ដើម្បីឱ្យគេអាចធ្វើតេស្តនេះបាន។

ទារកប្រមាណជា៨០នាក់ ដែលមានបញ្ហាសុខភាពដ៏កម្រ បានត្រូវគេរកឃើញជារៀងរាល់ឆ្នាំតាមរយៈការធ្វើតេស្តអែកពិនិត្យសុខភាពនេះ។

បើសិនជាគេរកឃើញថាកូនលោកអ្នកមានបញ្ហាអ្វីមួយនោះ ការព្យាបាលអាចចាប់ផ្តើមបានយ៉ាងឆាប់មិនឱ្យកូនលោកអ្នកឈឺទាន់ឡើយ។

ចំពោះការធ្វើតេស្តវិញ គេគ្រាន់តែយកឈាម២-៣ដំណក់ពីកែវដងកូនលោកអ្នក ដោយប្រើក្រដាសពិសេសផ្តិតយកឈាមនោះ។ សំណាកឈាមស្នូតនោះ នឹងត្រូវគេបញ្ជូនទៅមន្ទីរពិសោធន៍អែកពិនិត្យសុខភាពទារកទើបកើត រដ្ឋញូវសាយវែលស៍ បិតនៅឯមន្ទីរពេទ្យកុមារនៅ វេស្តមីដ (Westmead) ។

សូមមេត្តាធ្វើឱ្យប្រាកដថា កូនលោកអ្នកធ្វើតេស្តអែកពិនិត្យសុខភាពនេះ ហើយកត់ត្រាថ្ងៃខែឆ្នាំនៃការធ្វើតេស្តនេះ នៅក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រាសុខភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់កូនលោកអ្នក។

ព័ត៌មានអំពីបញ្ហាទាំងនេះ

ការមានបញ្ហាក្រពេញថាមវ័យ (Hypothyroidism) ពិក័ណ័ត:

បញ្ហានេះកើតមានឡើងចំពោះទារកប្រហែលជា២៦នាក់ជារៀងរាល់ឆ្នាំ នៅក្នុងរដ្ឋញូវសាយវែលស៍/ដែនដីរាជធានី
អូស្ត្រាលី។ បញ្ហានេះកើតមានឡើងនៅពេលក្រពេញថាមវ័យមានទំហំតូចហួស, គ្មានរត្តមាន ឬក៏មិនដំណើរការ។
ការព្យាបាលឆាប់ទាន់ពេលវេលា នាំឲ្យរាងកាយនិងខួរក្បាលកូនលូតលាស់ធម្មតា។ ការព្យាបាលគឺ
តម្រូវឲ្យមានការផ្តល់ថ្នាំអ័រម៉ូនថាមវ័យមួយគ្រាប់តូចទៅកូនជារៀងរាល់ថ្ងៃ។

បញ្ហាហ្វីណាលកេតូនូរៀ (Phenylketonuria):

បញ្ហានេះកើតមានឡើង ចំពោះទារកប្រហែលជា១០នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ នៅក្នុងរដ្ឋញូវសាយវែលស៍/ដែនដី
រាជធានីអូស្ត្រាលី។ ទារកដែលមានបញ្ហានេះ មិនអាចប្រើសារជាតិ ហ្វីណាលទ្វាឡានីន (phenylalanine)
(ដែលអាចជួយបង្កើតប្រូតេអ៊ីននៅក្នុងខ្លួន)។ បើសិនជាគ្មានការព្យាបាលទេនោះ ហ្វីណាលទ្វាឡានីននេះ
កកើនឡើងនៅក្នុងឈាម ហើយនាំឲ្យខូចខួរក្បាល។ ការព្យាបាល គឺធ្វើឡើងដោយការប្រកាន់នូវរបបអាហារ
ដែលមានសារជាតិហ្វីណាលទ្វាឡានីន (ប្រូតេអ៊ីន) កំរិតទាប ហើយកូនលោកអ្នកនឹងមានការលូតលាស់ជា
ធម្មតា។

បញ្ហាហ្គាឡាក់តូស៊ីមៀ (Galactosaemia):

បញ្ហានេះកើតមានឡើងចំពោះទារកប្រហែលជាម្នាក់ទៅ៣នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ នៅក្នុងរដ្ឋញូវសាយវែលស៍/ដែនដី
រាជធានីអូស្ត្រាលី។ បញ្ហានេះបង្កឡើងដោយសារ ជាតិស្ករមួយប្រភេទ ក្នុងចំណោមជាតិស្ករ (ហ្គាឡាក់តូស)
មាននៅក្នុងទឹកដោះ (ទាំងទឹកដោះម្តាយនិងទឹកដោះគោ) កកើនឡើងនៅក្នុងឈាម។ បើសិនជាមានការ
ព្យាបាលឲ្យបានត្រឹមត្រូវទាន់ពេល ដោយការប្រើទឹកដោះពិសេស ដែលគ្មានផ្ទុកជាតិហ្គាឡាក់តូសនោះ
គេអាចទប់ស្កាត់ជំងឺធ្ងន់ធ្ងរបាន។ ទារកដែលមានបញ្ហានេះ ហើយមិនបានទទួលការព្យាបាលអាចធ្លាក់ខ្លួនឈឺ
យ៉ាងធ្ងន់ហើយស្លាប់។

ជម្ងឺស៊ីស្តិក ហ្វាយប្រូស៊ីស (Cystic Fibrosis):

ជម្ងឺនេះកើតមានឡើងចំពោះទារកប្រហែលជា៣៤នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំនៅក្នុងរដ្ឋញូវសាយវែលស៍/ដែនដីរាជធានី
អូស្ត្រាលី។ ជម្ងឺនេះបង្កឡើងដោយសាររាងកាយបង្កើតភ្នាសកោសិកាក្រាស់ជាងធម្មតានៅក្នុងពោះវៀននិងសួត។
បញ្ហានេះអាចបង្កើតឲ្យមានជម្ងឺសួត ឬក៏ការរាករូស ហើយអាចបញ្ឈប់មិនឲ្យទារកឡើងទម្ងន់។ ការរីកចំរើន
ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រនិងវេជ្ជសាស្ត្រនាពេលថ្មីៗនេះ បានលើកស្ទួយនូវក្តីសង្ឃឹមសំរាប់ទារកដែលមានបញ្ហានេះ។

បញ្ហាសុខភាពដទៃទៀត

បច្ចេកវិទ្យាថ្មីបានផ្តល់នូវលទ្ធភាពដើម្បីតាមដានរកបញ្ហាដ៏កម្របំផុតមួយចំនួន ដោយការប្រើសំណាកឈាមសួត
ដើម្បីឲ្យគេអាចចាប់ផ្តើមការព្យាបាលឲ្យបានឆាប់។ បញ្ហាសុខភាពដ៏កម្រទាំងនេះ ជារួម យាយីទារក
ប្រហែលជា១៥នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយរួមទាំងបញ្ហាអាស៊ីដូខ្លូឡា បញ្ហាអាស៊ីដូអ័រហ្គានិក និងបញ្ហាអាស៊ីដូ
អាមីណូ។ បញ្ហាទូទៅបំផុតក្នុងចំណោមបញ្ហាទាំងនេះ គឺ MCAD (medium-chain acyl CoA dehydrogenase-
កង្វះសហរង្សហ្វ៊ីម)។ ការរកឃើញបញ្ហានេះនៅគ្រាន់បូង គឺមានសារសំខាន់ ដោយសារការដាក់របបលើចំណី
អាហារ និងការប្រើថ្នាំពេទ្យអាចព្យាបាលបញ្ហាទាំងនេះបានភាគច្រើន។ បញ្ហានេះអាចបង្កឲ្យមានពិការភាព និង
មរណភាព បើសិនជាគ្មានការគ្រប់គ្រងឲ្យសមស្របទេនោះ។

ការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យគ្រាន់តែបង្កើនការព្យាបាលភ្លាមៗ មានសារសំខាន់ សំរាប់បញ្ហាទាំងអស់ដែលពិភាក្សានៅ ខាងលើនេះ។

លទ្ធផលនៃការធ្វើតេស្ត

មាតាបិតានឹងមិនទទួលបានដំណឹងស្តីអំពីលទ្ធផលធម្មតានៃការធ្វើតេស្តពិនិត្យសុខភាពនេះឡើយ។

ទារកប្រហែលជាម្នាក់ក្នុងចំណោមទារក១០០នាក់នឹងត្រូវផ្តល់ឈាមឲ្យគេធ្វើតេស្តជាលើកទី២ បើសិន ជាតេស្តលើកទី១មិនបានបុគ្គលផ្តល់ច្បាស់លាស់។ មាតាបិតានឹងបានទទួលដំណឹងបើសិនជាគេត្រូវ ការធ្វើតេស្តជាលើកទី២នោះ។ ការធ្វើតេស្តលើកទី២ សឹងតែនឹងបុគ្គលផ្តល់ធម្មតាជានិច្ច ហើយវេជ្ជបណ្ឌិត របស់លោកអ្នកនឹងបានទទួលលទ្ធផលនេះ។

លទ្ធផលនៃការធ្វើតេស្តឈាម ដែលមានលក្ខណៈមិនធម្មតា គឺមានតែចំពោះទារកមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ។ ការពិនិត្យតាមដានថែមទៀត គឺជាឿងចាំបាច់ ហើយអាចត្រូវការការព្យាបាល។ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់លោក អ្នកនឹងបានទទួលដំណឹងអំពីលទ្ធផលនេះ ហើយវេជ្ជបណ្ឌិតនឹងទាក់ទងលោកអ្នក។

ក្រោយពីសំណាកឈាមស្អាតបានត្រូវគេធ្វើតេស្តពិនិត្យមើលហើយនោះ គេនឹងរក្សាទុកឈាមនោះនៅក្នុងមន្ទីរ ពិសោធន៍។ ជាការកម្រណាស់ ដែលគេនឹងប្រើឈាមនោះ នៅគ្រាក្រោយមកទៀត ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាន វេជ្ជសាស្ត្រថ្មី សំរាប់ផលប្រយោជន៍ដល់គ្រួសារ។ សំណាកឈាមដែលគេរក្សាទុកនោះ អាចត្រូវគេយកទៅប្រើ ដើម្បីការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ក្រោយពីមានការបំបាត់ចោលនូវអត្តសញ្ញាណទាំងអស់ចេញហើយនោះ។ យ៉ាងណាមិញ ការធ្វើតេស្តថែមទៀតនៃសំណាកឈាមដែលមានអត្តសញ្ញាណសំគាល់កូនលោកអ្នក នឹង មិនប្រព្រឹត្តទៅដោយគ្មានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍របស់មាតាបិតាទាំងពីរ ឬអាណាព្យាបាលឡើយ។

ព័ត៌មាននេះ ថ្មីនិងបច្ចុប្បន្ននៅខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៣។

កម្មវិធីវេជ្ជពិនិត្យសុខភាពទារកទើបកើតរដ្ឋញូវស្វែដ វ៉ែលស៍ នៃមន្ទីរពេទ្យកុមារនៅឯវ៉ែស្តមីដ (Westmead). <http://www.chw.edu.au/prof/services/newborn>

បើសិនជាលោកអ្នកត្រូវការជំនួយដើម្បីប្រើទូរស័ព្ទជាភាសាអង់គ្លេស សូមទូរស័ព្ទទៅសេវាបកប្រែភាសា (TIS) លេខ 131 450 ។

លោកអ្នកអាចរកព័ត៌មានថែមទៀតជាភាសាលោកអ្នក នៅក្នុងអ៊ិនធឺណិតរបស់សេវាផ្តល់ព័ត៌មានពហុវប្បធម៌ (Multicultural Communication website): <http://www.mhcs.health.nsw.gov.au>

លេខទូរស័ព្ទទាំងនេះ គឺជាលេខត្រឹមត្រូវ នៅគ្រាដែលបោះពុម្ពផ្សាយ ប៉ុន្តែមិនទទួលបានការកែតម្រូវ ជាប្តូរហើយ។ លោកអ្នកប្រហែលជាត្រូវតែវេជ្ជករកលេខទូរស័ព្ទទាំងនោះ នៅក្នុងសៀវភៅទូរស័ព្ទហើយ។